ONTVANGEN 0 5 DEC 2019

GR Cocensus
Jupiterstraat 160
2132 HG Hoofddorp
Info@cocensus.nl
www.cocensus.nl
Tel: 088-5563400

B201911996

Postbus 797, 2130 AT Hoofddorp

Gemeente Heerhugowaard
T.a.v. College van B&W
Postbus 390
1700 AJ Heerhugowaard

behandeld door	George Schipper	telefoon	023 556 34 00
bijlage(n)	Kadernota Cocensus 2021-2025	Verzenddatum	3 december 2019
onderwerp	Aanbieden Kadernota 2021 Cocensus		

Geacht College,

Hierbij bieden wij u de Kadernota 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus aan. Deze Kadernota is vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur Cocensus van 27 november 2019.

Conform de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2020 verzoeken wij u om de Kadernota 2021 aan te bieden aan uw gemeenteraad. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten kunnen omtrent de Kadernota 2021 van Cocensus uiterlijk voor 2 maart 2020 hun gevoelens bij het Dagelijks Bestuur van Cocensus doen blijken. De Kadernota 2021 zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur Cocensus van 6 maart 2020 vastgesteld worden.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van Cocensus,
namens dezen,

George Schipper
Directeur Cocensus

cocensus

Kadernota 2021 – 2025

Inhoudsopgave

Inleiding 2
1. Hoofddoelstelling 2
2. Algemeen 2
3. Doelstellingen 2021 5
4. Verwachtingen 2022 – 2025 6
5. Doorontwikkelingen staand beleid 7
6. Financiële kader 8

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2021-2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus (Cocensus).

In de Kadernota worden de algemene, financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting 2021 en het meerjarenperspectief 2022-2025 gepresenteerd.

Deze Kadernota is als volgt opgebouwd:
1. Hoofddoelstelling.
2. Algemeen.
3. Doelstellingen 2021.
4. Verwachtingen 2022 – 2025.
5. Doorontwikkelingen staand beleid.
6. Wat gaan we doen.
7. Financiële kader.

1. Hoofddoelstelling

Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie met als belangrijkste doelstellingen om efficiënter te opereren en de kwaliteit van de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de lokale heffingen te borgen.

De uitvoeringswerkzaamheden betreffen de uitvoering van de Wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging van diverse gemeentelijke heffingen, de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. Cocensus verzorgt de contacten met de Waarderingskamer, CBS, dataland en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap).

2. Algemeen

De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling, er is dus sprake van verlengd openbaar bestuur. Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Langedijk, Den Helder en per 1 januari 2020 zijn de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo toegetreden tot de GR.

Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Daarnaast voert Cocensus een aantal specifieke taken uit, zoals uitvoering van de BAG voor een enkele deelnemer. Deze taken liggen in het verlengde van de basistaken en hierover zijn afzonderlijke afspraken met de deelnemers gemaakt via de dienstverleningsovereenkomst. Met de deelnemers zijn afspraken gemaakt over de wederzijds te leveren prestaties, deze liggen vast in de afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten.

Wettelijk kader

Nederland kent een gesloten belastingsysteem. Dat wil zeggen dat gemeenten alleen die belastingen en heffingen mogen invoeren die limitatief zijn opgesomd in de wet. Gemeenten hebben daarbij de keuze om deze belastingen toe te passen. Voor de volledigheid, het bestuur van Cocensus gaat hier niet over, deze bevoegdheid is nadrukkelijk achtergebleven bij de besturen van de individuele deelnemers. De Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) biedt het kader voor de waardering van onroerende zaken, zoals woningen en bedrijfspanden. Op grond van de Wet WOZ dienen alle onroerende zaken jaarlijks gewaardeerd te worden.

Onderscheid soorten heffingen

Heffingen bestaan uit belastingen, bestemmingsheffingen en retributies. Het voornaamste kenmerk van belastingen (zoals OZB) is dat de opbrengst naar de algemene middelen gaat. Bij bestemmingsheffingen en retributies (zoals de rioolheffing en leges) wordt de opbrengst gebruikt om de kosten te dekken van de door de gemeente verleende diensten. De gemeente brengt als dienstverlenende instantie een vergoeding in rekening voor gemaakte kosten voor een bepaalde inspanning (bijvoorbeeld het in behandeling nemen van een vergunningaanvraag of de aanleg en onderhoud riolering). Bestemmingsheffingen en retributies mogen wettelijk niet meer dan 100% kostendekkend zijn.

Het verschil tussen bestemmingsheffingen en retributies is dat de eerste heffing ook verschuldigd is als er niet direct van een tegenprestatie sprake is. Een voorbeeld hiervan is de afvalstoffenheffing. Deze heffing is ook verschuldigd als de gebruiker van een woning geen afval aanbiedt. Bij retributies is er altijd sprake van een (directe) tegenprestatie, zoals bijvoorbeeld de verstrekking van een vergunning.

Bezwaar en beroep

Jaarlijks worden veel aanslagen opgelegd. Tegen deze aanslagen kunnen bezwaarschriften worden ingediend. Deze kunnen verschillende redenen hebben. In het geval van de gecombineerde aanslag (WOZ-beschikking, OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting ed.) gaat het enerzijds om bezwaren tegen de hoogte van de waardevaststelling en anderzijds tegen de belastingplicht of tegen het gehanteerde tarief. Cocensus handelt de bezwaarschriften binnen de daarvoor geldende termijnen af.

Voor fiscale bezwaarschriften geldt dat de wettelijke termijn eindigt aan het einde van het jaar waarin de aanslag is vastgesteld. Nagenoeg alle bezwaarschriften tegen de WOZ en gemeentelijke belastingen handelt Cocensus binnen deze termijn af. Ingeval van afwijking ligt de oorzaak in de omstandigheid dat er nog gesprekken lopen met de belastingplichtige of diens vertegenwoordiger. Na afdoening van het bezwaarschrift heeft belanghebbende nog de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de Rechtbank, hoger beroep bij het Gerechtshof of van cassatie bij de Hoge Raad.

Kwijtschelding

Iedereen betaalt in principe mee aan de voorzieningen van de deelnemers. Uitzondering daarop zijn burgers die een inkomen hebben dat lager is dan, of gelijk is aan 100% van de bijstandsnorm. In die gevallen kan (gedeeltelijk) kwijtschelding worden verleend. Iedere individuele deelnemer heeft vastgelegd welke heffingen in aanmerking komen voor kwijtschelding en voor welke omvang. Kwijtschelding wordt met name mogelijk gemaakt voor de hondenbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Bij de toepassing van het kwijtscheldingsbeleid zijn de deelnemers gebonden aan regelgeving vanuit het Rijk. Alle deelnemende gemeenten hebben door middel van een kwijtscheldingsbesluit besloten de maximale ruimte binnen het kwijtscheldingsbeleid toe te passen. Daarbij is er ook een mogelijkheid voor kwijtschelding van kleine zelfstandige ondernemers

Voorafgaande aan de jaarlijkse aanslagoplegging wordt onderzocht in hoeverre belastingplichtigen die in het voorafgaande belastingjaar kwijtschelding hebben gekregen, ook voor de komende aanslag hiervoor in aanmerking kunnen komen. Hiertoe wordt een inkomenstoets via het Inlichtingenbureau verzorgt. Een positief resultaat leidt tot een geautomatiseerde kwijtschelding.

Het huidige takenpakket heffingssoorten belastingjaar 2021 voor de verschillende deelnemers *

Belastingsoort	Haarlem	Haarlemmermee	Hillegom	Beverwijk	Wormerland	Oostzaan	Alkmaar	Bergen nh	Heerhugowaard	Langedijk	Den Helder	Uitgeest	Castricum	Heiloo
Onroerendezaakbelastingen	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Afvalstoffenheffing	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Rioolheffing	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Hondenbelasting	V	V		V	V	V				V		V	V	
Roerende Woon- en Bedrijfsruimtenbelasting	V			V	V	V						V	V	
Toeristenbelasting	V	V		V	V	V	V	V		V	V	V	V	V
Forensenbelasting					V			V		V	V	V	V	
Parkeerbelasting	V	V		V			V	V						
Parkeervergunningen	V													
Precariobelasting	V		V	V			V	V			V	V	V	
Precariobelasting K&L	V	V	V	V	V	V	V	V		V			V	
Reclamebelasting	V						V					V	V	
BIZ-heffing	V	V	V											
Leges	V			V	V	V	V	V		V	V	V	V	V
Liggelden Woonschepen		V												
Grafrechten			V	V	V	V				V	V	V	V	V
Baatbelasting							V							
Reinigingsrecht										V				
Binnenhavengeld				V										
Zeehavengeld				V										
Vermakelijkhedenretributie				V										
Marktgeld				V							V	V		

* gebasseerd op de kennis per 01-10-2019

3. Doelstellingen 2021

Huisvesting

Cocensus heeft de beschikking over een tweetal kantoorpanden, de hoofdvestiging in Hoofddorp en een dependance in Alkmaar. Per 31 december 2021 eindigt het huurcontract voor het kantoorpand van Cocensus in Hoofddorp. De nieuwe eigenaar, HP Ontwikkeling CV, heeft eind vorig jaar aangegeven het huurcontract niet te verlengen. Reden hiertoe is dat het gebied waar ons kantoorpand gevestigd is, Beukenhorst-West, geheel nieuw ontwikkeld gaat worden. Het kantoorpand van Cocensus zal na beëindiging van het huurcontract gesloopt worden. Na een uitgebreid herhuisvestingstraject is gekozen om beide locaties samen te brengen. Per 18 oktober 2019 is Cocensus eigenaar geworden van De Trompet 2700 in Heemskerk. Het pand is nu nog in gebruik als outdoor & kampeerwinkel, in de loop van 2020 zal het pand omgebouwd worden tot een duurzaam kantoorpand. Naar verwachting zal er begin 2021 intrede plaatsvinden in het nieuwe pand.

Generatiepact

In juli 2018 is bij Cocensus het generatiepact ingegaan. Dit generatiepact biedt medewerkers de mogelijkheid om vanaf hun 60^{e} minder te gaan werken. De hierdoor ontstane capaciteitsruimte kan, mits budgettair neutraal, worden ingezet voor het aantrekken van nieuwe medewerkers. Gekozen is voor de 60-80-100 variant: 60% werken, 80% salaris en 100% pensioenopbouw. Het betreft een pilot. In 2020 zal dit generatiepact geëvalueerd worden en bekeken worden of het een vervolg krijgt.

Herwaardering op basis van vierkante meter met ingang van 2021

Op initiatief van de Waarderingskamer is er een wetsvoorstel aangenomen om met ingang van 2021 de waarde van objecten (woningen en niet-woningen) te waarderen/taxeren op basis van vierkante meters in plaats van kubieke meters. Dit betekent niet alleen een wijziging van de waarderings-systematiek maar ook een volledige inventarisatie van de juiste vierkante meters. De BAG is hiervoor niet te gebruiken, immers de BAG is destijds gevuld door een rekenslag vanuit de kubieke meters van de WOZ, met een toegestane afwijking van 15%. Op moment dat een waarde van een object op basis van vierkante meters dient te worden vastgesteld, dan is een toegestane foutenmarge van dit oppervlak niet meer acceptabel. Voor Cocensus leidt dit tot een complete inventarisatie van het gehele bestand en zullen er vanuit de WOZ ook een grote hoeveelheid aan mutaties worden doorgegeven aan de BAG-afdelingen van de gemeenten.
Door Cocensus is een projectplan vastgesteld en is de bijbehorende financiering verwerkt vanaf de begroting 2018 en aansluitend in de jaren 2019-2021 voor de projectkosten en voor volgende jaren voor de structurele kosten. Het projectplan kent in hoofdlijnen de volgende stappen.

- Luchtfotovergelijk starten met nulmeting.
- Luchtfotovergelijk jaarlijks uitvoeren.
- BAG en WOZ data gelijk trekken en houden.
- Project omzetting m^3 naar m^2 eind 2020 gereed.
- Eerste waarderingsronde met de gebruiksoppervlakte in 2021.

Verdere ontwikkeling gemeenschappelijke regeling Cocensus

De gemeenschappelijke regeling Cocensus heeft met een omvang van 14 deelnemende gemeenten in een beheersgebied van 750.000 inwoners en met een personeelsbestand van 130 formatieplaatsen (150 medewerkers) een solide omvang. Het beheersgebied loop van Hillegom tot Den Helder en bevindt zich voornamelijk aan de westkant van Noord-Holland en met een Hillegom een klein gebied in Zuid-Holland. Op het moment dat er verzoeken komen tot toetreding tot de Gemeenschappelijke regeling Cocensus, mogelijk ook geïnitieerd door gemeentelijke herindelingen, zal eerst nader onderzocht worden wat de gevolgen van verdere groei zijn voor de bedrijfsvoering en beheersbaarheid van de GR en wat de gevolgen zijn voor de huidige deelnemers van de GR. Hierbij geldt als uitgangspunt dat een eventuele uitbreiding zich bevindt binnen het benoemde beheersgebied van Cocensus.

Her-certificering ISO 9001:2015

Cocensus heeft de ambitie om gezien te worden als een toonaangevend samenwerkingsverband op het gebied van basisregistraties en belastingen, waarbij er een goede verhouding is tussen de kwaliteit en de prijs van de dienstverlening. In 2009 is gericht op de bedrijfsprocessen van Cocensus de ISO-certificering verkregen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. In 2018 is de certificering behouden voor een periode van 3 jaar, in 2021 zal er een verlengingsaudit plaatsvinden. Cocensus streeft ernaar om een succesvolle her-certificering te doorlopen.

4. Verwachtingen 2022 – 2025

Voor Cocensus zal in die zin een nieuwe situatie ontstaan, dat er geen sprake meer is van huur van kantoorruimte, maar van eigendom. Voor de exploitatie betekent dit dat er een eigen verantwoordelijkheid gaat gelden voor de onderhoud van het kant. In de meerjarenexploitatie is rekening gehouden met de vorming van een onderhoudsvoorziening, die jaarlijks wordt gevoed met een bedrag van € 100.000 euro.

Op landelijk niveau zijn er diverse ontwikkelingen die zich bezig houden met het gebruik van Big Data. Er zijn inmiddels al taxatiemodellen in de maak, die een herwaardering uitvoeren met gebruikmaking van openbare data, inclusief omgevingsfactoren, waarmee goede resultaten worden geboekt. De modellen zijn geavanceerd en instaat om met behulp van A.I. (Artificial Intelligence) zichzelf te verbeteren. Cocensus participeert in een pilot.

Tot slot is er een werkgroep actief die zich richt op de mogelijkheden van verbreding van het lokale belastingstelsel. Een aantal eerder initiatieven op dit gebied (denk aan Rinnooy Kan) zijn op de achtergrond verdwenen. Gelet op het kabinetsbeleid lijkt het nieuwe initiatief een meer serieuze kans te hebben. Cocensus participeert in diverse landelijke werkgroepen.

5. Doorontwikkelingen staand beleid

Automatisering

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie belast met geautomatiseerde bulkprocessen. Automatisering is de ruggengraad van de organisatie en op het moment dat deze uitvalt, stagneert of fouten geeft levert dit direct grote organisatorische problemen op met financiële gevolgschade. Opvang wordt gerealiseerd door de adoptie van 'ICT as a service'. In 2019 is een start gemaakt met het uitbesteden van de werkzaamheden ICT door middel van een service level agreement, verder is er in 2019 een contract afgesloten voor het beheren van de data van Cocensus. Dankzij deze 'full service' is Cocensus de komende jaren volledig ontzorgd.

MijnOverheid

Cocensus is sedert november '15 aangesloten op MijnOverheid. Met ingang van de aanslagoplegging in februari '16 is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om aanslagen gemeentelijke belastingen, dit inclusief de bekendmaking van de WOZ-waarde, te plaatsen op MijnOverheid. Bij het grote kohier van februari 2016 is 18% van de aanslagen via MijnOverheid aangeboden. Van de aanslagen belastingjaar 2018 is reeds in 38% aangeboden via MijnOverheid en voor belastingjaar 2019 reeds 39% via MijnOverheid.

E-Gouw

Met E-Gouw biedt Cocensus inwoners & bedrijven de mogelijkheid om hun belastinggegevens digitaal te raadplegen. Inwoners kunnen met hun DigiD en bedrijven via RSIN in combinatie met hun aanslagbiljetnummer inloggen.

Algemene verordening gegevensbescherming en de Wet melding datalekken

Met ingang van 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) ter vervanging van de Wet bescherming persoonsgegevens in werking getreden. Hiermee is nationale wetgeving vervangen door een Europese wetgeving gericht op de bescherming van persoonsgegevens.

Cocensus heeft gelet op voornoemde ontwikkelingen een aantal maatregelen genomen, dit vooral gericht op het versturen en ontvangen van gegevens waarbij persoongegevens betrokken zijn. Bij de behandeling van een verzoek tot levering van gegevens aan een deelnemende gemeente dient vooraf aangegeven te worden welke wettelijke grondslag aan het verzoek ten grondslag ligt. Ingeval een wettelijke grondslag ontbreekt kan levering niet plaatsvinden. Kan er wel tot levering worden over gegaan, dan zal dit op een beveiligde wijze plaatsvinden. Anderzijds kunnen terugbelverzoeken vanuit de gemeentelijke KCC's niet meer via een email aan Cocensus verstrekt worden maar dienen deze geregistreerd te worden door gebruik te maken van het zogenaamde baliescherm. Hiermee worden deze terugbelafspraken binnen de belastingapplicatie geregistreerd.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Planning
Herhuisvesting	Aflopen huidig huurcontract.	€ 8.000.000 (inclusief inrichting).	2020-2021
Herwaardering op basis van m2	Wettelijke verplichting.	Jaarlijks € 130.000, aanpassing van de bijdrage.	2018-2021
Mutatie signalering	Autonome ontwikkeling.	Jaarlijks € 170.000, aanpassing van de bijdrage	2018-
Her-certificering ISO 9001:2015	Autonome ontwikkeling.	Binnen de lopende begroting.	2021-2024
ICT as a service	Ontzorgen automatisering.	Binnen de lopende begroting.	2019-

Herhuisvesting

Met het bestuur is afgesproken dat de herhuisvesting budgetneutraal dient te zijn. vanwege het wegvallen van de huur van beide locaties kan de herhuisvesting binnen de lopende begroting gerealiseerd worden.

6. Financiële kader

Prijscompensatie

Voor 2020 voorspelt het Centraal Plan Bureau dat de consumentenprijsindex (hicp) 1,5% hoger ligt dan het voorgaande jaar, dit blijkt uit het Centraal Economisch Plan 2019.

Loonontwikkeling

Voor het vaststellen van de loonontwikkeling is gekeken naar de door het CPB gepubliceerde cijfers het Centraal Economisch Plan 2019 waarin een stijging van 2,4% per 1 januari 2021 wordt voorzien.

Gewogen gemiddelde

Voor het begrotingsjaar 2021 is voor de bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling een gewogen percentage vastgesteld van 2,1%. Dit percentage is opgebouwd uit een verwachte loonkostenstijging 2,4% en een materiele kostenstijging van 1,5%. Gelet op de huidige salarislasten telt in de weging het looncomponent voor 66% en het materiele component voor 34% mee.

Weerstandsvermogen

Het Bestuur heeft vastgesteld dat in feite de deelnemende gemeenten garant staan en derhalve een achtervangfunctie hebben indien de GR geconfronteerd wordt met onverwachte, niet te beïnvloeden kostenposten. Dat betekent dat de GR niet op voorhand hoeft te worden voorzien van een weerstandsvermogen.

De GR kent een strak begrotingsregime, inclusief efficiencytaakstellingen. Dat betekent dat het realiseren van de begroting op zich al een succes is en er geen ruimte is voor het vooraf ramen van dotaties aan de reserve. Mochten er overschotten ontstaan in de jaarrekening, dan is afgesproken dat de GR deze overschotten mag toevoegen aan de reserve tot een gemaximeerd bedrag van € 250.000. Ultimo 2018 bedroeg de algemene reserve van Cocensus € 205.491.

Berekening gemeentelijke bijdrage op basis van 1e wijziging begroting 2020:

Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 14.456.600
Bij: Loon en prijsindexatie (2,1%):	€ 303.600
Gemeentelijke bijdrage 2021:	€ 14.760.200

Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief 2020-2024 (vastgesteld in juni 2019) vertoonde het volgende beeld:
(bedragen x € 1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Exploitatiesaldo	0	+ 59	+ 42	+ 115	+ 310

Het overzicht vertoont een toenemend overschot mede veroorzaakt door afnemende kapitaallasten. Met het outsourcen van ICT is er een afnemende behoefte aan investeringen op dat terrein. Er schuilt nog wel een mogelijkheid in het feit, dat er voor de nieuwe huisvestingssituatie in eigendom investeringen op termijn noodzakelijk zullen zijn. Per saldo wordt wel verwacht dat er in ook de komende meerjarenbegroting op basis van deze kadernota sprake zal zijn van een oplopend overschot.

Kengetallen

Kengetal	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
1. Netto schuldquote	13%	67%	57%	51%	45%	39%	32%
2. solvabiliteit	7,0%	2,4%	2,6%	2,8%	3,4%	6,0%	9,8%
3. structurele exploitatieruimte	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1,4%	1,8%

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

Ten opzichte van belastingjaar 2019 stijgt de netto schuldquote. Dit wordt veroorzaakt door het afsluiten van de nieuwe lening ten aanzien van de herhuisvesting.

De solvabiliteitsratio:
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV-Besluit begroting en verantwoording uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Vanwege de toetreding van de gemeentes Uitgeest, Castricum en Heiloo stijgt het balanstotaal, hierdoor daalt het solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte:
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV-Besluit begroting en verantwoording vastgelegd en moet conform het BBV-Besluit begroting en verantwoording ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd.

Het uitgangspunt van Cocensus is om altijd een sluitende begroting te presenteren, de doelstelling is dan ook om de structurele exploitatieruimte altijd rond de 0% te houden.

Bijlage

Centraal Economisch Plan 2019 – publicatie maart 2019

Bijlage_01_CEP_2019 Kerngegevens voor Nederland, 1970-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
mutaties per jaar in %						
Internationale economie						
Relevant wereldhandelsvolume goederen en diensten	2,8	1,8	2,5	3,4	3,4	3,4
Concurrentenprijs (a)	0,9	1,2	1,2	1,0	1,0	1,0
Olieprijs (dollars per vat)	70,9	61,0	61,0	60,8	61,0	61,5
Eurokoers (dollar per euro)	1,18	1,14	1,14	1,16	1,18	1,20
Lange rente Nederland (niveau in %)	0,6	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2
Volume bbp en bestedingen						
Bruto binnenlands product (bbp ; economische groei)	2,5	1,5	1,5	1,2	1,0	1,0
Consumptie huishoudens	2,5	1,3	1,5	1,2	1,1	1,1
Consumptie overheid	1,1	2,4	2,3	1,1	1,1	1,3
Investeringen (inclusief voorraden) (b)	4,2	2,6	2,5	1,1	1,0	0,9
Uitvoer van goederen en diensten	2,7	1,1	2,3	3,4	3,3	3,4
Invoer van goederen en diensten (b)	2,7	1,5	3,0	3,7	3,7	3,8
Prijzen lonen en koopkracht						
Prijs bruto binnenlands product	2,1	2,2	1,4	1,7	1,7	1,8
Uitvoerprijs goederen en diensten exclusief energie	0,8	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
Prijs goedereninvoer	2,5	-0,4	1,0	0,7	0,6	0,7
Inflatie (geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp))	1,6	2,3	1,4	1,5	1,5	1,5
Loonvoet bedrijven (per uur)	2,3	3,4	2,6	2,9	2,6	2,8
Contractloon bedrijven	2,0	2,7	2,3	2,4	2,2	2,2
Koopkracht ;statisch ; mediaan alle huishoudens	0,3	1,6	1,3			
Arbeidsmarkt						
Beroepsbevolking	1,2	1,3	0,7	-0,1	-0,3	-0,3
Werkzame beroepsbevolking	2,3	1,4	0,5	-0,2	-0,4	-0,4
Werkloze beroepsbevolking (in duizenden personen)	350	345	370	380	390	400
Werkloze beroepsbevolking (niveau in % beroepsbevolking)	3,8	3,8	4,0	4,1	4,2	4,3
Werkgelegenheid (in uren)	2,3	1,0	0,5	0,1	-0,3	-0,2
Overig						
Arbeidsinkomensquote (niveau in %)	74,0	75,1	75,6	75,8	75,5	75,4
Arbeidsproductiviteit bedrijven (per uur)	0,3	0,6	1,2	1,2	1,4	1,4
Individuele spaarquote (in % beschikbaar inkomen) (d)	2,3	2,6	2,9	2,5	2,4	2,3
Saldo lopende rekening (niveau in % bbp)	10,1	9,7	9,0	9,0	8,9	8,9
niveau in % bbp						
Collectieve sector						
EMU-saldo (c)	1,4	1,2	0,8	0,2	0,0	-0,2
EMU-schuld (ultimo jaar)	52,4	49,1	47,1	45,7	44,6	44,0
Collectieve lasten (e)	39,1	39,6	39,3	38,8	38,8	38,9
Bruto collectieve uitgaven (c, e)	42,4	42,5	43,0	42,9	42,9	43,0

cocensus

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Post op rekening

R NL Aangetekend G-A-1

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

3SRRC11490706

4